

Aktuel Ældre- og Sundhedspolitik maj 2023

Nyt center for seniorer på arbejdsmarkedet

Som led i finansloven er der afsat 42 mio. kr. til oprettelse af et center med fokus på seniorer på arbejdsmarkedet. Centerets formål vil blive at fremme seniorers beskæftigelse, undgå tidlig pensionering og på en positiv påvirkning af arbejdsmarkedets syn på seniorer som arbejdskraft. Ældre Sagen har arbejdet for et sådant center igennem flere år.

Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvor centret bliver placeret, og hvordan det skal organiseres, men Ældre Sagen vil naturligvis følge sagen nøje og søge at påvirke forløbet.

Regeringens planer om forringelse af seniorpensionen er skudt til hjørne

Ældre Sagen har i årets første måneder argumenteret stærkt for at bevare den såkaldte seniorpension, som giver nedslidte ældre mulighed for at trække sig tilbage med værdighed op til seks år før folkepensionsalderen. Baggrunden for dette var SVM-regeringens planer om at forringe seniorpensionen ved at halvere perioden fra seks til tre år samt nedsætte ydelsen med ca. 5.000 kr. om måneden. Ældre Sagen har haft kontakt til centrale politikere, argumenteret i pressen og på sociale medier samt medvirket i et fælles debatindlæg med en lang række faglige organisationer. Forslaget om at forringe seniorpension er ikke trukket tilbage endnu, men regeringen har ændret signaler. Disse kan vanskeligt tolkes anderledes, end at forringelser af seniorpensionen ikke er umiddelbart forestående.

Ældre Sagen følger naturligvis sagen helt til dørs.

Skattefri check på 5.000 kr. til modtagere af ældrecheck

Den skattefri check på 5.000 kr., som Folketinget vedtog den 27. april som en del af aftalen om inflationshjælp fra februar, udbetales i maj. Checken udbetales efter samme regler som den inflationshjælp, der blev vedtaget i 2022, dvs. man skal være berettiget til ældrecheck, og man får udbetalt de 5.000 kr., uanset om man får fuld eller reduceret ældrecheck.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen har i medierne kritiseret, at checken udbetales til for få, og at man blot har gentaget samme fordelingsmodel som i 2022, selvom der har været tid til at finde en bedre model. Ældre Sagen har påpeget det urimelige i, at en pensionist med en indkomst på 90.000 kr. ud over folkepensionen og en likvid formue under 95.800 kr., der får 576 kr. i ældrecheck, modtager den skattefrie check på 5.000 kr., mens pensionisten, der kun har 20.000 kr. udover folkepensionen, men en likvid formue på 100.000 kr., ikke får nogen check.

De 5.000 kr. til modtagere af ældrecheck falder på et tørt sted, for reguleringen af pensionerne halter på andet år langt efter udviklingen i både priser og lønninger. Imidlertid er der mange flere folkepensionister, der har behov for inflationshjælp end de knap 300.000, der får regeringens inflationscheck. Derfor kæmper Ældre Sagen fortsat for en fremrykning af reguleringen af pensionen. Det vil komme alle pensionister til gode, men mest dem med lavest indkomst.

Økonomiforhandlinger med kommuner og regioner

I starten af maj havde regeringen indledende møder med henholdsvis Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner om kommunernes og regionernes økonomi i 2024. Økonomiaftalerne falder typisk på plads i juni. Regeringen og KL er tilsyneladende enige om, at kommunerne skal have 1,25 mia. kr. til at dække udgifter til et stigende antal børn og ældre – det såkaldte demografiske træk. Ældre Sagen har påpeget, at de 1,25 mia. kr. ikke dækker opdriften i udgifter på det specialiserede socialområde og på sundhedsområdet. Herudover har kommunerne ekstraudgifter til flygtninge fra Ukraine og inflation. Hvis kommunerne ikke får ekstra penge i økonomiaftalen til at dække disse udgifter, truer kommunerne med nedskæringer, herunder på ældreområdet.

Ældre Sagen følger forhandlingerne tæt.

Problemer med at få bevilget et nødkald i Herlev Kommune

Flere medier har gjort opmærksom på ældre menneskers problemer med at få bevilget nødkald i Herlev Kommune. Det er blevet tiltagende svært at få bevilget et nødkald på trods af gentagne fald i hjemmet - angiveligt fordi kommunen har faste kriterier for antal gange, man skal være faldet for at få et nødkald. Ældre Sagen har i pressen påpeget, at et nødkald skal skabe tryghed, og at ældre med brug for akut hjælp skal

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

være trygge ved, at kommunerne stiller nødkald til rådighed. Lokale kriterier for antal fald i hjemmet for at få et nødkald er ikke kriterier, der fremgår af loven. Kommunerne skal derimod altid foretage en konkret og individuel vurdering af behovet for et nødkald og ikke kun vurdere, om man er faldet et bestemt antal gange.

Nødkaldsordning i Aarhus Kommune

TV2 Østjylland har gennemført en rundspørge til alle kommuner om, hvordan den enkelte kommunes nødkaldsordning er organiseret. I den forbindelse har Ældre Sagen udtalt, at vi ikke har en bestemt holdning til, hvordan kommunerne skal organisere hjælp i forbindelse med nødkald. Det afgørende for Ældre Sagen er, at hjælpen kommer hurtigt, så der ikke skal ventes i timevis, som tilfældet har været i Aarhus. Ældre Sagen har endelig udtalt, at vi finder det helt uforståeligt, at Aarhus Kommune fastholder den uhensigtsmæssige ordning med lang ventetid på nødkald.

Efter at nødkaldsordningen i Aarhus igen er kritiseret, har Socialdemokratiet, SF og Det Konservative Folkeparti i Aarhus Kommune meldt ud, at man nu vil finde penge til en ny nødkaldsordning.

Fokus på Ældre Sagens befolkningsundersøgelse om digitalisering

Ældre Sagen offentliggjorde medio marts en undersøgelse om befolkningens oplevelser og udfordringer i et digitalt samfund. Undersøgelsen viste bl.a.:

- Mere end hver tredje dansker følger sig udfordret af digitaliseringen. Omkring en halv million føler sig i høj eller i meget høj grad udfordret.
- 86 pct. mener, at det er vigtigt at kunne tale med menneske – ud over at bruge digitale selvbetjeningsløsninger.
- 40 pct. føler sig nødt til at anvende digitale løsninger, selv om de ikke har lyst.
- 41 pct. oplever at have brug for hjælp fra andre en gang i mellem eller oftere.

Undersøgelsen dokumenterer, at det digitale er en udfordring for mange - ikke kun ældre. Den peger desuden på, at digitaliseringen har dybdegående og vidtrækkende konsekvenser, idet den påvirker blandt andet personlig identitet, økonomi, sundhed, sammenhængskraft og medborgerskab. Eksempelvis vil man være tilbageholdende med at tage toget og besøge familie og venner, hvis man har problemer med at købe billet digitalt.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Undersøgelsen har i marts og april fået megen omtale i medierne, og Ældre Sagen er blevet hyppigt interviewet og citeret. Undersøgelsens resultater er endvidere blevet nævnt i artikel om højere gebyrer i bankerne, ved flere oplæg på Kommunernes Landsforenings Digitaliseringstræf 2023, ved konference om offentlig digitalisering (OffDig) samt af digitaliseringsministeren, der nævnte den på et besøg, hun aflagde i Netværk for digital inklusion.

Telefonsvindel af ældre

Ældre Sagen har, i forbindelse med dækningen af en telefonsvindelsag mod en ældre kvinde, gentaget budskabet om, at lovgivningen bør beskytte i forbindelse med telefonsvindel. Ligesom Forbrugerrådet TÆNK mener vi, at lovgivningen bør beskytte både i tilfælde af, at offeret bliver udsat for kreditkortsvindel (phishing) og i tilfælde af telefonsvindel (vishing). Sidstnævnte er ikke omfattet af gældende lovgivning.

Bedsteforældres indsats har stor betydning, - både for børnebørnene og for samfundet

Forskning fra Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd viser, at ældre mellem 67-77 år hjælper deres børn og børnebørn mere end tidligere. Dette bakkes op af Ældre Sagens Fremtidsstudie fra 2021, der viser, at bedsteforældre i stigende grad hjælper deres børn med især pasning af børnebørn. Ældre Sagen har i den forbindelse i pressen gjort opmærksom på, at bedsteforældres indsats dels har stor betydning for børnebørnene, fordi bedsteforældre har ro, overblik og tålmodighed, dels har stor betydning for samfundet, fordi bedsteforældres indsats også betyder, at forældre kan passe deres arbejde, når børnene er syge, og derved kan fravær på arbejdsmarkedet på grund af syge børn undgås.